

Ryszard Boguwolski, Andrzej Kola

Mełno, pow. Grudziądz. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 7, 193-194

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Stanowisko KOŚCIOŁ - wzgórze kościelne

Wykop badawczy usytuowano po zewnętrznej stronie ściany prezbiterium między skarpami. Odślonięto stopę fundamentową, którą wyznacza duży głaz narzutowy. W miejscu odśloniętym przez wykop mury fundamentu są osadzone w zasypie wkopu / być może jamy wczesnośredniowiecznej, gdzie znaleziono kilka ułamków ceramiki wczesnośredniowiecznej/. Również w zasypie tej jamy a częściowo na pochówku szkieletowym zostały osadzone mury fundamentowe skarpy niewidocznej na powierzchni, niestykającej się z fundamentami kościoła. Długość skarpy - 2,5 m, szerokość 1,35 m. W górnej partii skarpa była obramiona wtórnie uty- tymi bo nierównomiernie przepalonymi renesansowymi cegłami. W całym wykopie występowały pochówki szkieletowe w dwóch poziomach orientowane WE. Materiał zabytkowy można datować na XV - XIX w., brak ceramiki z wczesnego średnio- wiecza poza fragmentami znalezionymi w jamie.

Stanowisko BOCHENIEC - wzgórze Ptaszyniec

Badania powierzchniowe przeprowadzono na dwóch polach na krawędzi wzgó- rza nad tarasem zalewowym Wiernej Rzeki / Łosośnej/. Stwierdzono tam występowa- nie licznych fragmentów ceramiki lużyckiej i wczesnośredniowiecznej.

X

X

X

W wyniku przeprowadzonych badań rozpoznawczych należy wykluczyć możli- wość lokalizowania grodu kasztelańskiego na Babinku; na wzgórzu kościelnym rów- nież nie należy spodziewać się ujawnienia relikwów grodu z uwagi na niwelacja i zniekształcenia pierwotnej formy wzgórza; jedynie położenie i liczne występowanie fragmentów ceramiki wczesnośredniowiecznej na Ptaszyniecu pozwalają sądzić, że tam należy szukać grodu kasztelańskiego Małogoszcz.

MEŁNO, pow. Grudziądz
Stanowisko I

Muzeum w Grudziądzu
PTA i N Oddział w Grudziądzu

Badania prowadzili mgr Ryszard Boguwołski
/ autor sprawozdania/ oraz mgr Andrzej Kola.
Drugi sezon badań. Finansowało Muzeum i PFRN
w Grudziądzu, grodziako wczesnośredniowieczne.

Przebadano wał grodziska przecinając go wykopem 3 x 17 m w północno- zachodniej jego części. Następnym sondaż o wymiarach 3 x 4 m zlokalizowano na majdanie. Podsumowując wyniki dwóch sezonów badawczych - przedstawiają się one następująco: wał okalający półwysp jeziora mełnieńskiego zlokalizowany w południowo-wschodniej jego części pobudowano w II połowie wieku X. Do wzniesie- nia go użyto gliny, którą pobrano z bliżej nieokreślonego sąsiedztwa. Miejsce, z którego wzięto budulec stanowił w wieku VIII lub VIII/IX obszar zamieszkały. Przy budowie wału gliniaste jego jądro zostało w niektórych partiach wzmocnione legarami zalegającymi w chwili obecnej poprzecznie do jego przebiegu. Odkryta warstwa spalenizny na jego stropie świadczyć może o dodatkowej konstrukcji dREW- nianej, którą był on zwieńczony. Wnętrze grodu zostało zabudowane jedynie w partiach przywałowych, natomiast środek pozostał prawdopodobnie niezabudowany.

Pierwszą fazę osadniczą przerywa kataklizm związany z pożarem. Po niedługiej przerwie obserwujemy naprawę wału, który został założony częściowo na wale starszym i jego rozsypisku. Ulega on nieznacznemu podwyższeniu i poszerzeniu. Wierzchnie jego partie noszą ślady również dodatkowych konstrukcji drewnianych zwiększających obronność obiektu. Odkryte warstwy oraz pozostałe stałe elementy osadnicze z tej fazy pozwalają stwierdzić, że zabudowa wnętrza grodu nie uległa już zasadniczym zmianom. Upadek grodu wiązać można ponownie z pożarem o czym świadczy duża ilość spalinizny odkrytej zarówno w wale jak i w warstwie osadniczej.

Poza tradycyjnymi pracami archeologicznymi w bieżącym roku prowadzono penetrację podwodną w rejonie półwyspu. Dokonali jej członkowie Klubu Archeologii Podwodnej "Tryton" z Bydgoszczy. Rezultatem było stwierdzenie zalegania w odległości około 6 - 8 m na północ od omawianego stanowiska bruku kamiennego utworzonego z otoczków, obejmującego przestrzeń o powierzchni około 3 x 1 m. Być może są to pozostałości partii budulca nie wykorzystanego do budowy grodu.

Badania na stanowisku pierwszym zostały zakończone.

MIONÓW, pow. Prudnik
Stanowisko 1

patrz

okres wpływów rzymskich

MOGILNO

Katedra Archeologii
Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika
w Toruniu

Badania prowadzili dr Jadwiga Chudziakowa / autorka sprawozdania/, mgr Olga Romanowska, mgr Wiesława Matuszewska-Kola i mgr Gerard Wilke, Finansował WKZ w Bydgoszczy. Czwarty sezon badań. Zespół klasztorny pobenedyktynski, Osada wczesnośredniowieczna - VIII-X w., gród wczesnośredniowieczny - X-XII w., obiekt klasztorny - XI-XVII w.

Główny nacisk położono na kontynuację prac wewnątrz obiektu sakralnego. Badaniami objęto przedsionek zakrystii, zakrystię oraz nawę południową kościoła.

W przedsionku zakrystii i w zakrystii, odkryto fundament południowej absydy romańskiej oraz drugie okienko romańskie prowadzące pierwotnie do krypty wschodniej, analogiczne, do wcześniej odkrytego po stronie północnej kościoła. W zakrystii odsłonięto fragment cmentarzyska. Szkielety zalegające w trzech poziomach, można datować na okres od XI - XIII w. Odkryto tu również fragmenty architektury gotyckiej. Badania w zakrystii wykazały, że obecne pomieszczenie jest bardzo późne i nie może być wcześniej datowane niż na w. XVI lub nawet XVII. Potwierdza to wcześniejsze już obserwacje dokonane w trakcie prac od strony zewnętrznej obiektu.